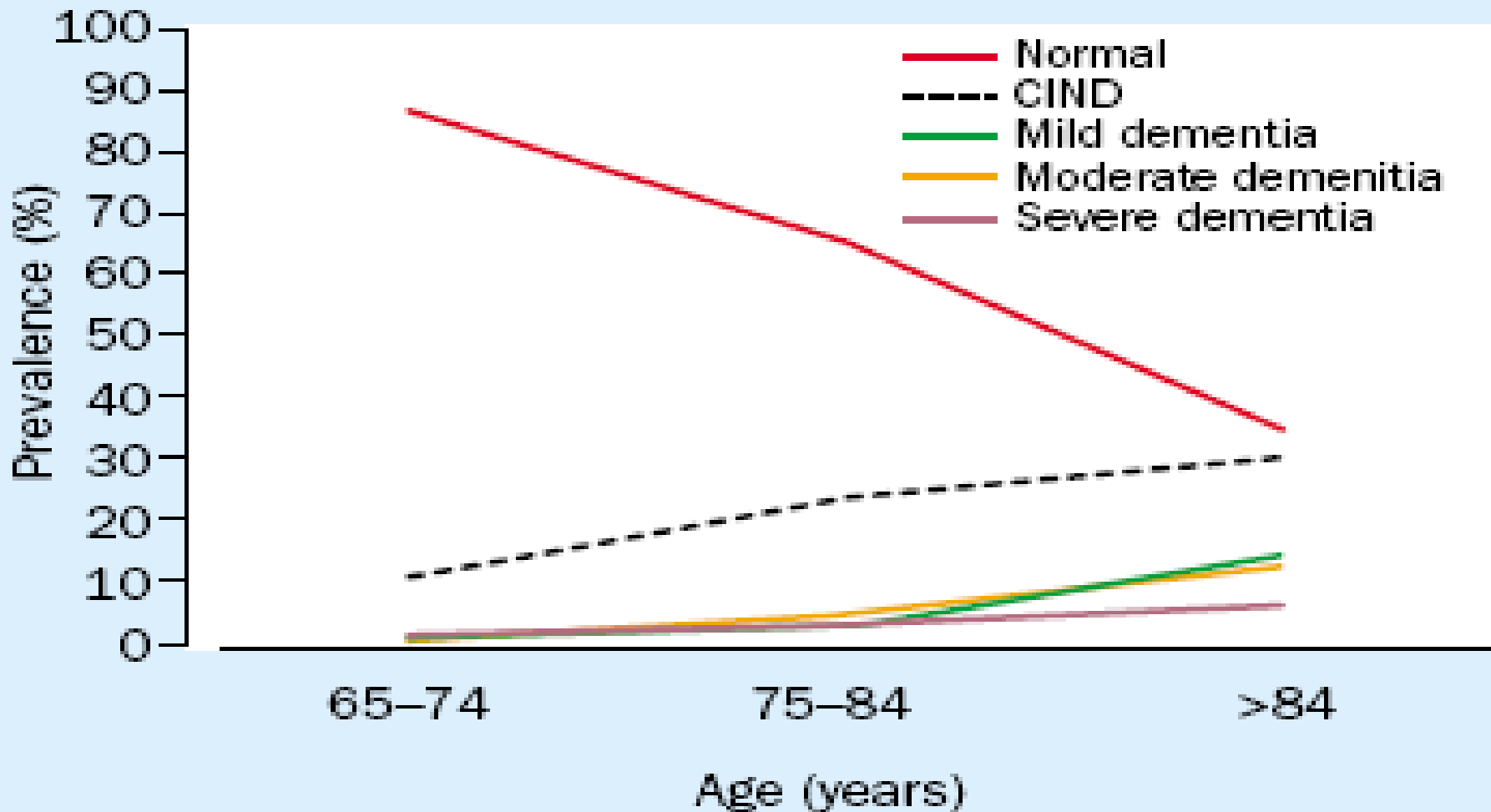

De effecten van aerobe beweegprogramma's op het cognitief functioneren van gezonde ouderen

Drs. Maaike Angevaren

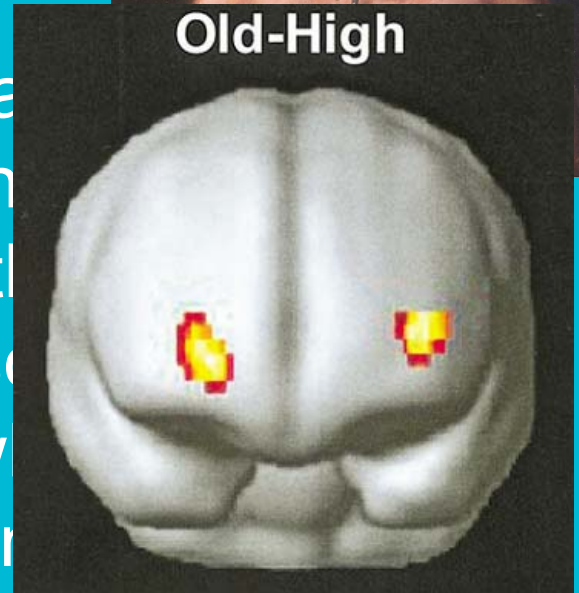
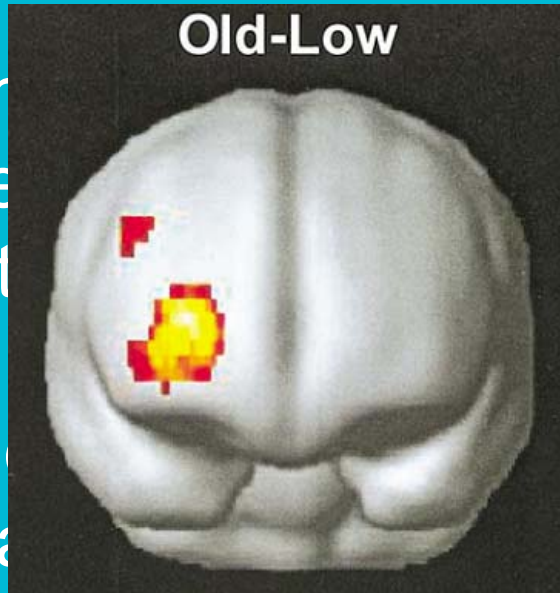
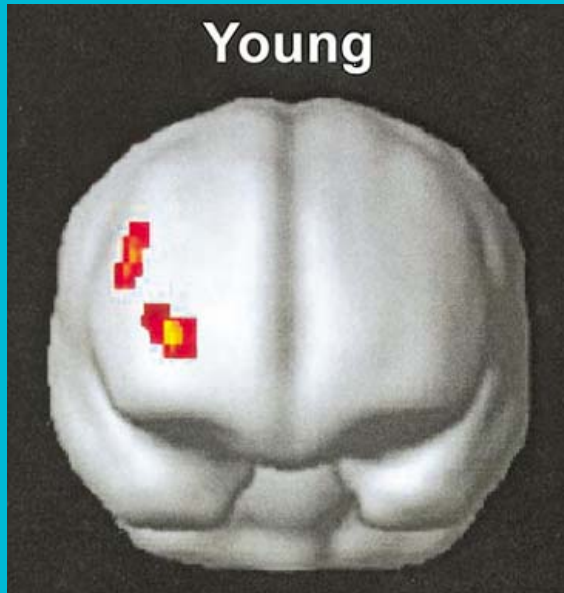
Cognitieve veroudering

Veroudering in het brein

- Reductie totale hersenmassa [Resnick et al. 2003](#), [Raz et al. 2005](#)
  - Afname dichtheid van de witte stof [Head et al. 2004](#)
  - Toename 'white matter hyperintensities' [Wen & Sachdev 2004](#)
  - Afname aantal dopaminereceptoren [Yang et al. 2003](#)
  - Verminderd cerebraal metabolisme
-
- Prefrontale bilateraliteit [Cabeza et al. 2002](#), [Reuter-Lorenz 2002](#)
  - Dedifferentiatie [Park et al. 2004](#), [Chee et al. 2006](#)

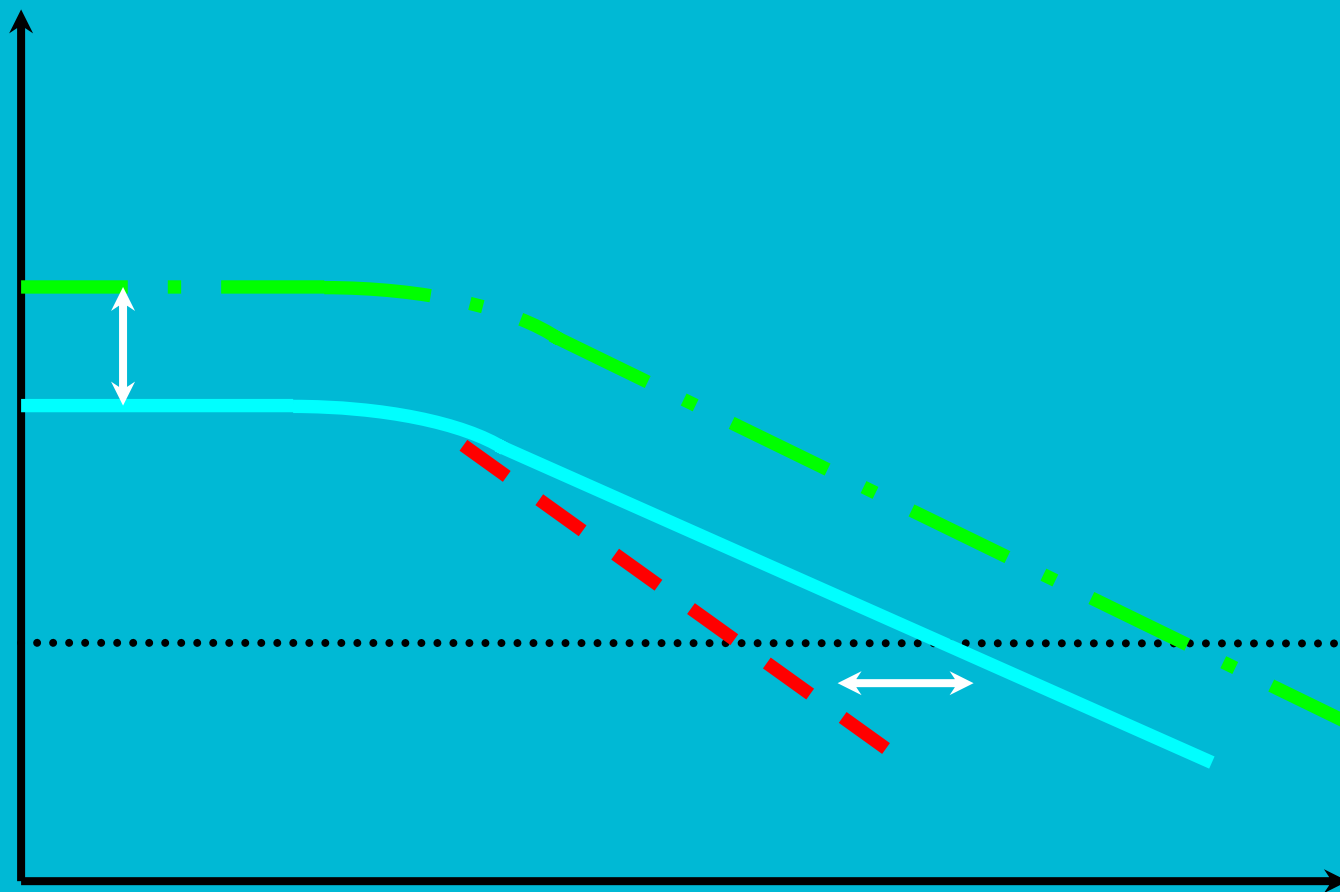
Scaffolding theory of aging

both.” Park & Reuter-Lorenz 2009

Interventions

Cognition

Critical threshold

Age

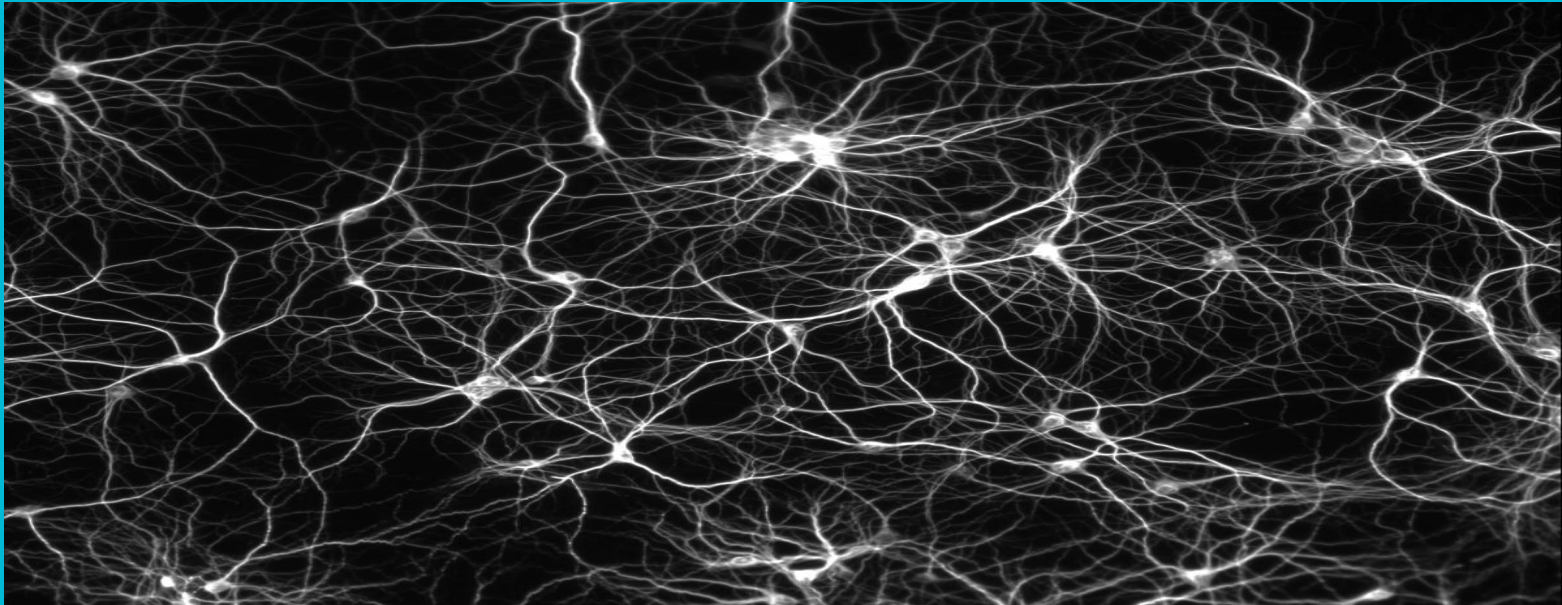
Effecten van fysieke activiteit

“Use it or lose it”

Interactie = mentale training

= onderhouden (vernieuwen?) neurogeen
netwerk [Rowe & Kahn 1998](#)

Effecten van fysieke activiteit

“Cardiovascular fitness”

Physical activity

Physical fitness

Disease reduction

Enhancement in brain
structure and function

Cognition

Cochrane systematic review

Onderzoeksvraag

- Leidt aerobe fysieke activiteit tot verbeteringen in cognitieve functie bij gezonde ouderen?

Inclusiecriteria

- RCT's
- Gezonde 55+-ers
- Aeroob trainingsprogramma
- Parameters van fitheid en cognitie

Cochrane systematic review

Aerobe training vs. wachtlijst

Aerobe training vs. flexibiliteitstraining

Aerobe training vs. krachttraining

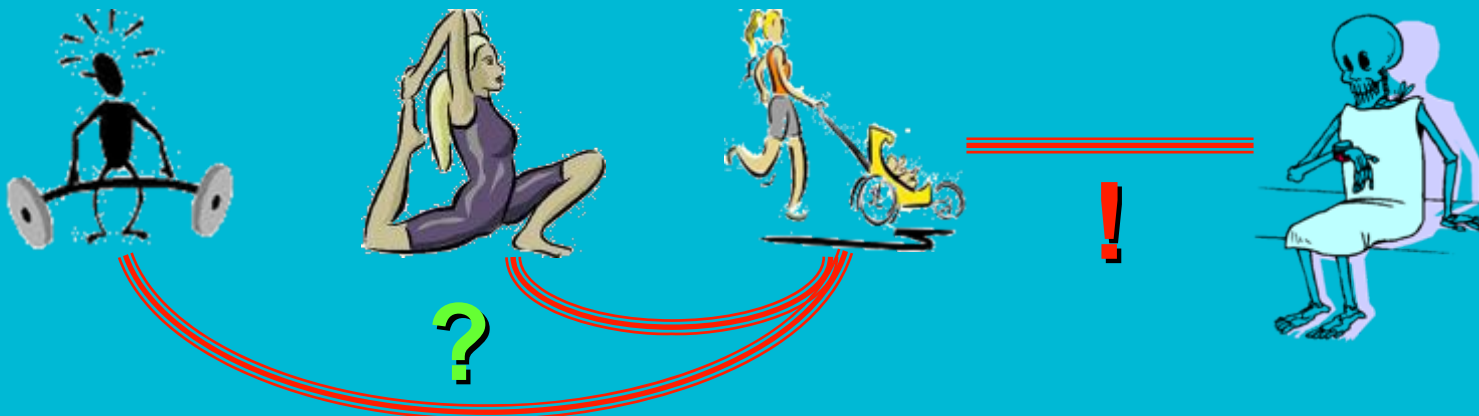
Aerobe training vs. elke andere trainingsvorm

Conclusies uit Angevaren et al.

VO_2max of the intervention group $\uparrow$ 14%

Largest effects were found on motor function and auditory attention (effect sizes of 1.17 and 0.52 respectively).
Moderate effects were observed for cognitive speed (effect size 0.26) and visual attention (effect size 0.26).

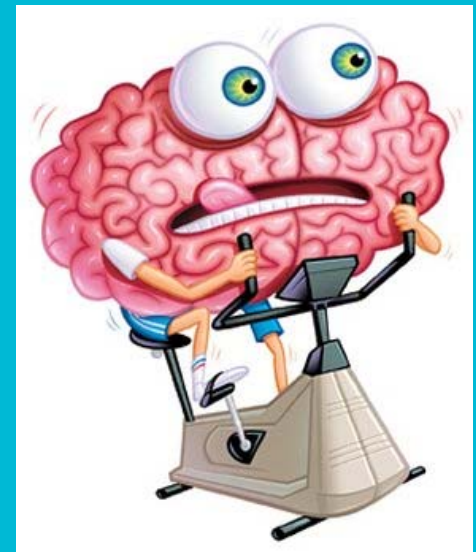
The majority of comparisons yielded no significant results.

Conclusies uit meta-analyses

Beweegprogramma's lijken te resulteren in betere scores op sommige neuropsychologische testen. [Colcombe & Kramer 2003](#), [Heyn et al. 2004](#), [van Uffelen et al. 2008](#)

Het is onduidelijk of fitheid een centrale rol speelt. [Etnier et al. 2006](#), [Angevaren et al. 2008](#)

Physical activity = “use it or lose it”

- Het automatisme van bewegen houdt in dat een beweging kan worden uitgevoerd zonder erbij na te denken. [Van Cranenburgh 2002.](#)

Echter:

- Gait involves the integration of attention, planning, memory, motor and perceptual processes. [Scherder et al. 2006](#)
- Environmental stimulation promotes plasticity in the brain [Kempermann et al. 2002](#)

Wat te doen?

Voor alle collega's in het 'beweegsegment'

- Ouderen aanzetten tot bewegen!

Toekomstig onderzoek

- Parameters van beweging
- Multifactoriële benadering

